

som i øvrigt ikke vedkommer nærværende Sag. Udtrykket i Loven: „Finder Skoledirektionen ingen skiftet og værdig“ fortolker Ministeriet saaledes, at de alle tre skulle være skiftede og værdige. Det skete i 1890, og det er altsaa ikke den højtærede nuværende Kultusminister, men den tidligere, der fortolkede det saaledes, en Fortolkning, der synes — for at bruge et mildt Udtryk — meget bobet. Naar jeg ikke er tilfreds med den Raddelsesmaade, som den højtærede Kultusminister har foreslaaet, skal jeg tillade mig ganske antydningssvis at nævne, hvad jeg mener, der er Fejlen derved. Det er til Overflod nævnt af flere ærede Talere, blandt andet af det ærede Medlem fra Beringe (H. Holm). Fejlen er væsentlig denne, at der overlades de faldsberettigede alt for stor Magt i Henlæggelsesretten, ikke kun ved den Tredjedel, de kunne henlægge, men navnlig ved den Henlæggelsesret, de have forud for Tredjedelen; de kunne altsaa egentlig taalt tage og henlægge alle de Ansøgninger, de have Øyst til, og disse komme saaledes ikke i Betragtning. Jeg tror, at man kunde dese Henlæggelsesretten saaledes, at baade den indstillingsberettigede og den faldsberettigede fik denne Tilladelse til at henlægge en vis mindre Procentdel af Ansøgerne, og man kunde saa til svende og sidst vende Forholdet om og gøre dem, der nu ere indstillingsberettigede, faldsberettigede, og omvendt. Jeg forbeholder mig senere paa dette Lovforslags Vandring her igenem Tinget at stille Forslag i denne Retning.

At de Seminarister, som skulle koste ikke lidt paa deres Uddannelse ogsaa senere hen som Lærere, skulle have nogenlunde gode økonomiske Betingelser, ere vi vel alle enige om. Det ærede Medlem fra Slagelse (Røedt) har ganske vist stillet i Udsigt, at noget af Overfluddet paa Gardinfabrikationen kunde blive benyttet til Rejser for Lærerne til England. Jeg tror dog ikke, selv med Paastønnelse af det ærede Medlems liberale Tilbud, at Lærerne kunne staa sig ved at vente paa denne Bevilling. Jeg tror, at den Udspredelse, de derigennem ville faa, alligevel vil ligge alt for langt ude i det fjerne. Jeg tror, at de ville være bedst tjente med at faa et virkelig paalideligt Tilskud i Form af en Lønningsforøgelse. Jeg har ikke noget mod de i § 11 og 12 foreslaaede Lønningsstatser. Skulde jeg have noget mod dem, skulde det være, at Begynderlønningen for et Embede paa Landet synes mig saa tarvelig som paa nogen Maade mulig, og jeg har i alt Fald ikke noget imod at gaa til en lille Forhøjelse deraf.

Jeg ved ikke, om jeg i denne Sammenhæng maa rette et lille Spørgsmaal til den højtærede Minister angaaende Udbetalingen af Lønninger og Pensioner. Udbetalingen af Lønninger skal ske med $\frac{1}{12}$ forud den første i hver Maaned, medens Pensionen til entledigede Lærere og Lærereinder samt Lærereinder skal ske med $\frac{1}{4}$ i hvert Kvartals sidste Maaned. Hvorfor Lærereinderne, der ere temmelig tarvelig stillede, skulle vente paa deres Pension, er mig ikke ganske klart. Jeg ved ikke, om den højtærede Minister har nogen særlig Grund til at foreslaa det saaledes. Jeg vilde i saa Fald gerne høre den Grund udtalt af den højtærede Minister.

§ 22 foreslaas der Oprettelse af et Embede som Undervisningsinspektør. Jeg er der ganske enig med den højtærede Kultusminister i, at det var meget ønskeligt, om det kunde ske. Jeg kan ikke tvivle om, at det høje Kultusministerium mange Gange i høj Grad har søgt Savnet af en virkelig skolekyndig Mand, der kunde give Vejledning i de store almindelige Skolespørgsmaal. Det er aabenbart en Mangel ved vort Kultusministerium, at der ikke dertil findes Egnitet en saadan Mand, og jeg mener ikke, at det kan passere, naar der habes Personligheder dertil som Bisshop Monrad eller Overskole-direktør Witt, men at det ogsaa passer, selv om der ikke kan findes saa udmærkede Dygtigheder. Man kunde dog maaske ogsaa finde andre Mænd med praktisk Erfaring og et nogenlunde klart Syn paa denne Sag. Saa fattigt er Danmark vel endnu ikke blevet paa Personer, at der ikke kunde findes en saadan Mand.

Dernæst skal jeg nævne et Par enkelte Ting, som der ikke er taget Hensyn til. Der staar ikke noget i Forslaget om, at Tilshyret med Arbejdet i Folkeskolerne, i Borger-skolerne og Almueskolerne skulde forandres. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgtreds (Klaußen) talte lidt for strengt om Tilshyret, som det nu er. Det syntes mig, at han vilde gøre Præsterne saa absolut ukyndige paa Skolevæsenets Omraade, i alt Fald da en hel Del af dem. Jeg tror, at han der gør Præsterne nogen Uret. Der er selvfølgelig en Del af dem, der, naar de træde ind som Præster, ikke have synderligt Kendskab til Skolevæsenet; men disse ville dog ogsaa, hvis de have Interesse for Sagen, forholdsvis hurtig kunne skaffe sig et saadant Kendskab og en vis Erfaring i den Retning. Det tiltalende ved Tilshyret, som det nu drives, er dog den Liberalitet, hvormed det nu udøves. Det tror jeg, at man i det hele taget kan sige. Det er ikke, fordi jeg er saa saare forelsket i Præsterne, eller